

π. γ. μιά διατριβή μου για τήν άκονομική των άρχαίων θεάτρων. Έλα αύριο τό πρωί. Θα πάμε στην Άκρόπολι να σου δείξω τό θείον τό μνημείο.

Πήγα πράγματι τήν άλλη μέρα τήν ώρα που είχαμε όρίσει. Για δυστυχία μου όμως, ούτε αυτή τή φορά δέν κατάλαβα σχεδόν τίποτε από τό λόγια του, που μου περιφρόνιζαν σαν άνάγνωσις κειμένων του Άριστοτέλους.

Μου μίλησε επί πολλήν ώρα για τήν έντελώς διανοητική άσχετοφία και τήν καταγωγή των διαφόρων ρυθμών τής Έλληνικής αρχιτεκτονικής, μου εξήγησε τί σχήμα είχαν τό διάφορα κομμάτια που έλειπαν από τό μνημείο τής Άκρόπολεως και μου περιέγραψε με χλίτες λεπτομέρειες τ' άντικείμενα που βρίσκονται στό μουσείο τής Άκρόπολεως. "Έπειτα, καθώς περπατούσαμε στό θέατρο του Διονύσου, και αφού μου διηγήθηκε ό Θεός Ξέρει τί πράγματα για τό δνόματα τό χαρμηνέα στό μόνον των καθισμάτων, ό Χαράλαμπος έφτασε τέλος και στην άκονομική. Μου έδειξε ένα τεράστιο κοίλιμα άνοημένο στό ύψιστο του θεάτρου, φώναζε στον άέρα και μου είπε να βάλω τό αυτί μου σε μιά τρύπα που βρίσκεται στό πόδι του. Έλα μιά ώρα δέ μου μίλησε για τίποτε άλλο παρά για τό άρχαίο θέατρο και τήν άκονομική του, ενώ έγώ αναρωτιόμουν μέσα μου: «Δέν τό αντίλαμβάνεται πως δέν κατάλαβαίνω τίποτε;»

"Όχι, δέν τό αντίλαμβάνω. Δέν μιλώσε άλλοστε για μένα. Μιλώσε για να βιαννοποιήση τίς άπειρήσεις τής ψυχής του. Με τό χλίτη φιλοσοφία, μέ πρόσσω που έλαμπε, μέ φωνή σημιαώδη, μέ μάτια που κίτταζαν διά χιλιάδες χρόνια πίσω, ό Χαράλαμπος δέν ήταν πάλι παρά μιά ψυχή. Ή όλη του ύπαρξις είχε εξαστοιδή σ' έγώ του ήμου μιά πρόφασι για να μιλήσ.

Μέ άφησε τό μεσημέρι και Ξανθωναντηθήκαμε πάλι στις δύο ή ώρα. Έπισκεπήκαμε τό Θησείο και τή λεγομένη φυλακή του Σωκράτους, όπου μου παραγγέμισε τό μυαλό με άλλους λόγους, οι όποιοι δέν υ' εδίδασκαν τίποτε, γιατί δέν τους κατάλαβα.

Ώστόσο ήμουμ περίεργος να μάθω γιατί αυτός ό άνθρωπος άνακατέυταν με τον άδελφισμό; Ποιά σκέξις ύπηρχε μεταξύ τής φιλοσοφίας και τής τέχνης που μάθαινε να σπάξη τό πνεύμα των άλλων; Τό βράδυ τής ίδιας ήμέρας, στό σπίτι του, ό Χαράλαμπος έβγαλε ένα βιοή και, επί πολλή ώρα, με τό μύγουλο κολλημένο στό όργανο, με τό μάτια γεμάτα ήδονάθεια, φωνάζούσε.

"Ό! αυτά, μου είπε επί τέλους κορυφωμένος, είναι πολύ καλά, μιά δέν είναι εύκολο να τό κατάλαβουν οι άλλοι. Ή τέχνη, ή φιλοσοφία, είναι όμοιργές δημιουργημένες από τους μεγάλους ανθρώπους που προσφέρουν στις έλεγκτες ψυχές για να τις απολαυδώνουν. Μά οι άλλοι, τό πλήθος, δέν κατάλαβουν τίποτε... Νά λοιπόν γιατί όσφρόδισα να γίνο άδελφής. "Αν έβρω πρώτος στους Όλιμπίαιους άγώνες, ή ζωνωνία μας θα μου στήση άγάλημα μετά τό θάνατό μου. Αυτό εν' ένα ίχνος, μιά απόδειξις ότι είχα ψυχή, ένα είδος άθανασίας!

Και ό Χαράλαμπος, λέγοντας αυτά σοκώπησε τό μετωπό του που έστειλε από τον ήδονα.

Μερικές μέρες άγόρευσε, κατά τή διάοικια ενός μαθηματος πενηνθίας, ό Ντομίνικο τσακώθηκε με τό διεπνθητή του Σύλλογομ διά λίγο Ξελαρε, αυτή τή φορά, οι μαθητάι να βάλουν χείρι στό δάσκαλό τους. "Έτσι Ξανθαβεθήκαμε πάλι σ' οι δύο μας στό δρόμο, χωρίς φωνή.

Τότε του διηγήθηκα τή φωτιά τής άθανασίας που έτρωγε τό σπλάχνα του Χαράλαμπος.

"Ανησυχός, ό καθηγητής τής άθανασίας έφωσε τους όμιους του, έλάγιστα διατεθειμένος για φιλανθρία.

"Ή άθανασία θα ήταν καλή, μου είπε στό τέλος, αν δέν έτήγχαν ή φείρες.

Επί δύο μέρες ό Ντομίνικο έμεινε σιωδηρός, άμυλητός. Τήν τρίτη μέρα, πολύ νωρίς, Ξύπνησε πριν από μένα, πράγμα άσυνήθιστο. Ή όρα του ήταν πρσανοκίτρινη. Ντύθηκε μηχανικά, κλανίζοντας σιγά, τό ένα έπάνω στ' άλλο. "Έπειτα, ήνωμα, άρχισε να ψάξη όλες του τις τσέπες. "Έβγαλε απ' αυτές έπιστολές, σχέδια, κομμάτια χαρτιών γεμάτα σημειώσεις και τώσισε όλα. "Έπειτα έβγαλε μερικά φύλλα, από ένα σημειωματάριο, άφην πρώτα τό επηθεώρησε με κάψε λεπτομέρεια.

Τέλος άνορθώθηκε.

— Βλέπει αυτά τό δύο δάχτυλα; με ρώτησε βάζοντάς μου κάτω απ' τή μύτη τό δείχτη και τό μεγάλο δάχτυλο—τά βλέπεις;... "Ε, λοιπόν, βρισκομαι πάλι σε μιά από τις στιγμές εκείνες τής μεγάλης άπογνώσεως, που όφειλω να ριφονιδώνωσιν τήν έλευθερία μου για να βγάλω τό φρονι μου.

Γ' αυτό θα Ξητήσω σήμερα απ' αυτά τό δύο δάχτυλα, μεγάλη τέχνη, μεγαλοφυή έπιδειξότητα!... Θα τους Ξητήσω να μπουν άπορατήματα σε μιά τσέπη, καλά φυλαχμένη, και να με βγάλουν από τήν αβλήτητα, Ξέρεις τί θέλει να πη αυτό;

Και λέγοντας αυτό ό Ντομίνικο, με κίτταξε με μάτια πλημμυρομένα από άσμα.

—Ναι, είπα, αυτό πρέπει να είναι τρομερό.

—Αυτό πρέπει να είναι τρο-με-ρό... επανέλαβε εκείνος. "Όχι τρομερό, άλλα θάνατομ, λέω έγώ!... Δέν τό λέω αυτό επειδή φοβόμαι, επειδή κινδυνεύω... "Όχι, άλλα γιατί με τήν κλειριά ή καρδιά μου σ' ή άνατομή μου σταμειτόν και τό άσμα μου μεταβάλλεται σε δηλητήριο! Γίνομαι ένα τέρας. Τή στιγμή που τό βάξω σε μιά τσέπη Ξένη, νοιώθω τό δύο αυτά δάχτυλά μου να τό καιή ή φωτιά τής κολάσεως... "Ο Ντομίνικο πρέπει να κλειψη και ή κλειριά του δέν ποροταθείτα από τους νόμους, όπως εκείνες που κάνουν οι ληούσιοι...

"Οπισθοχώρησε δύο βήματα, κατάφερε μιά δυνατή γροθιά στό στήθος του και είπε:

—Έγώ είμαι ό μεγάλος τεχνίτης, έγώ έχω περισσότερη ιδιοφροσία απ' όλους αυτούς τους άγόντες που κάνουν τέχνη με όλη του τήν άνεια! Ή διή μου ή τέχνη είναι ένας πόλεμος θανάσιμος!

Στάθηκε, καθίσε σε μιά καρέφια επί τή μηση του δοματιου, με τό κεφάλι χυμένο στό χείρα του και με τους άρσους άπορητισμένους στό γόνατά του. Προσπαθούσε να Ξαναβρή τή γαλήνη του. "Έπειτα μου είπε με φωνή σιδωμένη, καθώς έτοιμαζόταν να φύγη:

—Θά πάω με τον ήλεκτρολόγο σιδηρόδρομο Άθηνών—Πειραιώς. Έκει θα προσπαθώ να κάνω τό κόλπο μου. Μιά μέρα αν ποροσπιστούν εννοίξω περιστάσεις. "Υπόχρον άρκετοί περιηγητάι που ταξιδεύουν με τό μυαλό τους στό φργαλό...

"Αν πετύξω, θα με δηξ ως αύριο τό βράδυ, άλλωστε θα μάθης ότι πάστρα για πρώτη φορά στό σταδιοδρόμιο μου...

Τό άλλο πρωί, ό Ντομίνικο παρουσιάστηκε σαν άδελφο, μου πέταξε πηνύτα δαμάκι, με φίλησε και, πριν Ξαφανιστή για πάντα, μου έσε λαχναρισμένος:

—"Αντίο!... Σ' άφινω! "Ο Χαράλαμπος σου Ξητάει τήν άθανασία, β σ τ ε σ' απ' τή Ξο ή... Απτή ή άθανασία δέν εν' ή διή μου!... Πάω να τώσω!...

HANA-ET ΙΣΤΡΑΤΙ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΑΡΘΕΞΟΝΤΕΙΟ ΕΠΟΠΟΙΓΓΑ ΣΤΗ ΦΩΤΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Κατά τήν περίφημο έξοστρατεία του Μεγάλου Ναπολεόντος στη Ρωσία, τό Γαλλικά στρατεύματα βρέθηκαν Ξεαφνα, ένα προχομένο στον μεγάλο δημόσιο δρόμο του Κεασών, έμπρος εις ένα ισχυρότατο τμήμα έθνηκόστρατο. Οι Γάλλοι εν τούτοις, παρά τήν βροχην των σφαιρών που έπεσαν γύρω τους, Ξεκολλώθησαν τήν πορεία τους.

"Όταν ήλθε ή σειρά να προχορήση και τό σύνταγμα των Γρεναδιέρον τής αυτοκρατορικής φρουράς, οι γνησιοί άλλα και γενναίοι αυτοί στρατιώται περιζύλλωσαν τον Ναπολέον και, προχορουνόνης τής μοισαχίς του, άρχισαν να βελδών άνάοικια, περιφρονίντες τό εχθρικό περοβολισμό που άποδεκάζιτε τις τάξεις του. "Όταν βρεθήκαν δε στό έπιανδνωδότερο σημείο του δρόμου, ή μοισαχί άρχισε να παίξη ένα γνωστό Γαλλικό δημοτικό τραγούδι, του όποιου ή πρώτη στροφή άρχιζε ως εξής:

«Πού πορζει κανένας να άσθάναται καλύτερα τον έαυτό του παρά στους κόλπους τής οικογενείας του;...»

"Ο Ναπολέον όμως, μέλις άκούσε τό τραγούδι αυτό, σταμίτησε άπώτομα και έφρονάσε δυνατά προς τήν μοισαχί:

—"Όχι αυτόν τον σκοπό! "Αναχρόνιστε καλύτερα τον ήνο: «'Ας άγωνισθώμε όλο για τήν σωτηρία του αυτοκράτορος!...»

Γιατί μόνο σαν σωθή ή αυτοκρατορία, θα πορζέσσημε να άπολαύσομε και τό αγαθά τής οικογενείας τής Ξης!...

"Η μοισαχί άνέχορησε πρώτιστα τον αυτοκρατορικό ήνο και τό σύνταγμα έπέφασε μέσα από τό χάλισμο και τή φωτιά, τραγυδώντας, σαν να πήγαινε σε πανηγυρι!...

ΔΡΟΣΟΣΤΑΛΙΔΕΣ

"Ο σοφός του όποιου ό βίος δέν είναι ήθικός, μοιάζει μ' ένα τυφλό που κρατάει φανάρι και φωτίζει τους άλλους, ενώ ό ίδιος δέν βλέπει.

—Αούτενε τό πρωί για να άναστασει στην Ξσότη του μεσημεριού.

—Τό θάρρος δέν κατοικεί στό σώμα, άλλα στην ψυχή.

